

Leerlingboekje les 11 en 12

Naam.....

Schrijfpdracht 6 Echte vrienden

Groep 7

Schrijven met peerresponse
Tekst: M. Hoogeveen, A. van Gelderen, A. Wijnbergh
Illustraties: V. van Asperen
SLO, 2018

Waarover gaan de lessen?

Jullie schrijven een betoog bij de stelling 'ruzies moet je meteen uitpraten'. Dit wordt gepubliceerd op een prikbord in de klas.

Betoog: een tekst waarin je iemand probeert te overtuigen van jouw mening

In deze lessen leer je:

- Je uitleg met opsommingen in een duidelijke volgorde zetten (*opsommingswoorden*)
- Je mening samenvatten (*conclusiewoorden*)
- Je mening goed uitleggen (*uitlegwoorden*)

Les 11 Echte vrienden

Voor het schrijven: oefenen met opsommings-, uitleg- en conclusiewoorden

In een betoog maak je je mening duidelijk. Je wilt de lezer overtuigen van je mening en geeft een uitleg met een duidelijke volgorde.

- Kay heeft een boek gelezen waarin beste vrienden geheimen voor elkaar hebben. Hij mailt de schrijver dat hij het er niet mee eens is. Lees hoe Kay zijn mening duidelijk maakt:**

Beste Bob Bakker,

Volgens mij hebben echte vrienden geen geheimen voor elkaar. Allereerst geef je vertrouwen als je geheimen deelt, want je vertrouwt erop dat de ander je geheim niet verkapt. Daardoor wordt de vriendschap sterker. Verder zijn geheimen leuk om te delen. Je kunt er veel lol door beleven. Bijvoorbeeld toen ik op Maud was, zei ik dat alleen tegen mijn beste vriend Sam, omdat ik hem erg vertrouw. We liepen na school vaak langs haar huis om te zien of ze thuis was. We durfden niet bij haar aan te bellen, maar het was daarom wel erg leuk en spannend. Ook als je je zorgen maakt, je bent bang voor een toets of je hoopt dat je geen ruzie krijgt op schoolreisje kun je dat beter vertellen. Dus als je over geheimen praat, voel je je minder alleen.

Kay, groep 7

Opdracht 1 (werk samen)

- Kay heeft *opsommingswoorden* gebruikt om zijn redenen in een duidelijke volgorde te zetten. Schrijf drie opsommingswoorden (*opsommingen met één of meer woorden*) uit de voorbeeldtekst op:

1. ....

2. ....

3. ....

- Een betoog eindig je met een conclusie, waarin je je mening kort en krachtig samenvat. Welk *conclusiewoord* heeft de schrijver gebruikt?

.....

Opdracht 2 (werk samen)

- Kay heeft uitlegwoorden gebruikt om zijn mening duidelijk te maken. Vul onderstaande zinnen aan met een uitleg. Gebruik *uitlegwoorden*:

Voorbeeld: 1. Echte vrienden hebben geen geheimen voor elkaar, *immers door een geheim te delen, schenk je de ander vertrouwen en daardoor* wordt de vriendschap sterker.

2. Musea moeten gratis zijn voor kinderen

.....

3. Sporten is goed

.....

4. Zonder licht in het donker fietsen is gevaarlijk

.....

Voorbeelden van uitlegwoorden:

want
omdat
daarom
om
namelijk
immers
aangezien
wegens
met het oog op

Opdracht 3 (werk samen)

- Kay gebruikt ook een verzwegen uitlegwoord. Kijk maar naar deze zin:

Verder zijn geheimen leuk om te delen. (want) Je kunt er veel lol door beleven.

- Schrijf achter de zinnen een tweede zin. Je mag geen uitlegwoord gebruiken, maar je kan er wel een tussen denken:

1. Susan is mijn beste vriendin.....

.....

2. Ik ga vragen of Sam met ons op vakantie mag.....

.....

3. Wij hebben nooit ruzie met elkaar.....

.....

Opdracht 4 (werk samen met een ander tweetal)

- Lees de zinnen van het andere tweetal. Wat is het verzwegen uitlegwoord?

.....

- Hebben ze een goede uitleg gegeven? Bespreek dit met het andere tweetal.

Voor het schrijven: jouw tekst voorbereiden

Jullie schrijven in tweetallen een betoog. Jullie gaan eerst het schrijven voorbereiden. Daarvoor moet je de schrijfoopdracht weten.

Lees de schrijfoopdracht:

Schrijf samen een betoog waarin je je klasgenoten overtuigt van jullie mening (eens of oneens) over de stelling **'ruzies moet je meteen uitpraten'**. Jullie betoog komt op het prikbord in de klas, zodat andere kinderen jullie uitleg kunnen lezen.

Gebruik *opsommingswoorden* (met 1 en meer woorden, sterke opsommingswoorden en komma's) om jullie redenen op een rijtje te zetten. Gebruik *uitlegwoorden* en *verzwegen uitlegwoorden* om aan te geven waarom jullie iets vinden. Sluit het betoog af met een conclusie en gebruik *conclusiewoorden* om jullie mening kort en krachtig samen te vatten.

Jullie klasgenoten zullen het leuk vinden om jullie betoog te lezen!

Schrijf een tekst die ongeveer even lang is als de voorbeeldtekst.

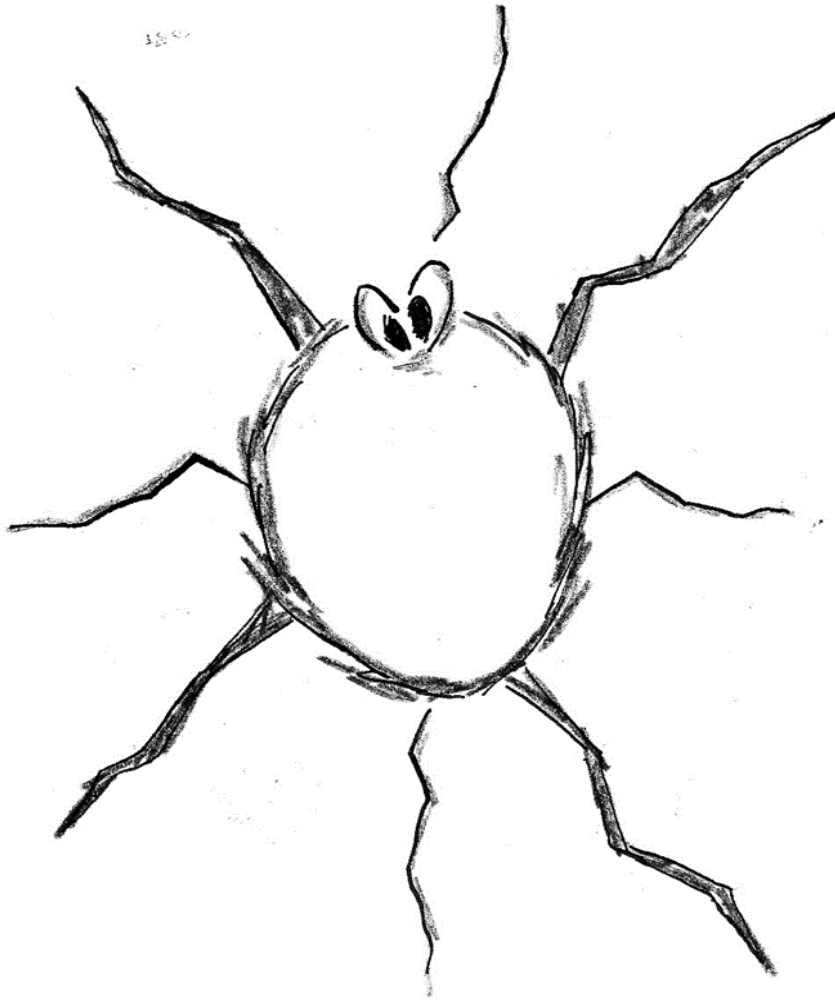
Opdracht 5 (werk samen)

Voordat jullie gaan schrijven gaan jullie een woordspun maken. Dit helpt je om te bedenken wat je in je betoog gaat schrijven.

Vul de woordspun in.

Schrijf in het midden of jullie het eens of oneens zijn met de stelling.

Trek zelf lijnen als je meer uitleg hebt.

Opdracht 6 (werk samen)

- Bekijk de woordspin.
- Kies welke uitleg jullie gaan gebruiken (kies er meer dan één).
- Bepaal de volgorde van jullie uitleg:

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....

Tijdens het schrijven

Opdracht 7 (werk samen)

Schrijf jullie betoog:

- Gebruik de uitleg die jullie bij opdracht 6 hebben opgeschreven.
- Lees tijdens het schrijven terug wat jullie opgeschreven hebben.
- Leg goed uit waarom jullie iets vinden en zet jullie uitleg in een duidelijke volgorde (*uitlegwoorden en verzwegen uitlegwoorden, opsommingswoorden, sterke opsommingswoorden, komma's*).

Bepaal wie er begint met typen en wissel dit af.

Opdracht 8 Je tekst bewaren en printen (werk samen)

- Sla allebei jullie tekst op met jullie **namen+les11versie1**.
- Print ieder jullie tekst en schrijf jullie **namen+les11versie1** erop.
- Bewaar jullie tekst!

Les 12 Echte vrienden

Na het schrijven: je tekst bespreken en veranderen

Opdracht 1 (werk samen)

- Lees jullie betoog goed en kijk of het duidelijk en overtuigend is:
  - Leggen jullie goed uit waarom jullie het eens of oneens zijn met de stelling? (*uitlegwoorden, opsommingswoorden*)
  - Vatten jullie met een *conclusie* de uitleg kort en krachtig samen?
- Maak aantekeningen in je tekst waar je iets wilt veranderen om de uitleg overtuigender te maken.

Opdracht 2 (werk in twee tweetallen)

- Bespreek om de beurt jullie teksten. Doe dat zo:
  1. Lees de tekst van jullie klasgenoten.
  2. Vertel wat jullie leuk vinden aan de tekst.
  3. Vraag wat de schrijvers zouden willen veranderen om de tekst beter te maken.
  4. Vertel of jullie het eens zijn met wat beter kan. Leg uit waarom.
  5. Geef de schrijvers tips hoe de beschrijving van hun mening, de volgorde van redenen, en de conclusie overtuigender en duidelijker kan (*opsommingen, uitlegwoorden en conclusiewoord(en)*)
  6. Kijk of jullie nog **andere** plaatsen zien waar het betoog **overtuigender** gemaakt kan worden.
- Maak aantekeningen in je tekst van wat je nu nog meer wilt veranderen.

Opdracht 3 (werk samen)

Verander jullie tekst:

Open jullie eerste versie (**namen_les11versie1**).

Klik op opslaan als en sla je tekst op met jullie **namen+les12versie2** (als je nu dingen verandert en opslaat, is versie 1 ook nog bewaard als **namen+les11versie1**).

- Gebruik jullie aantekeningen van de tips uit de tekstbespreking.
- Let op de *opsommingen* en het gebruik van *uitlegwoorden*.

De teksten worden op een prikbord gehangen (verdeeld in voor en tegen). Zorg ervoor dat je tekst zo goed mogelijk wordt. Bespreek en verander je tekst serieus!

Opdracht 4 Je tekst bewaren en printen (werk alleen)

Klik op **opslaan** (niet: opslaan als, dit hebben jullie al gedaan bij opdracht 3).

Print de tekst allebei en schrijf jullie **namen+les12versie2** erop.

Bewaar je tekst!